

РЕСТИТУЦИЈА – КАО ВАСПИТНИ ОБЛИК РЕШАВАЊА ПРОБЛЕМА



Радица Благојевић Радовановић

ОСНОВНЕ ИДЕЈЕ



- РЕСТИТУЦИЈА ЈЕ:
 - поступак поправљања учињене штете,
 - креативна самодисциплина,
 - кључ за хуман приступ васпитању деце.
- **Сви могу да направе грешку и грешка се може поправити**
- Тежиште није на кривици због направљене грешке, већ на проналажењу конструктивних решења у поправљању направљене грешке или штете
- РЕСТИТУЦИЈОМ СЕ:
 - **задржава самопоштовање,**
 - **повећава вера у своје поступке не ослобађајући се од одговорности.**

ОСНОВНО ПИТАЊЕ РЕСТИТУЦИЈЕ

**ШТА ЋЕШ ДА УРАДИШ ДА БИ
ПОПРАВИО ГРЕШКУ КОЈУ СИ
НАПРАВИО?**

**ДОБРО ЈЕ РЕЋИ “ИЗВИНИ”, ЈОШ
БОЉЕ ЈЕ ПОПРАВИТИ ГРЕШКУ**

КРЕАТИВНА РЕСТИТУЦИЈА

- Креативна реституција води рачуна о утицају негативног понашања на дете над којим је учињено насиље
- **Развија способности решавања проблема**





НАЧЕЛА РЕСТИТУЦИЈЕ:

- **свако може да учини грешку, грешке су нормалне, људски је грешити**
- људи знају када су погрешили, и врло мала деца разумеју када направе неки проблем
- **кривица и критика доприносе одбрамбеном понашању**

- **деца ће се понашати боље уколико знају да на њих гледамо као способне, одговорне и спремне на промену**
- уз могућност реституције људи јачају
- **ако људи верују у реституцију и спроводе је, пошто им је дата могућност, неће морати да лажу или крију своје грешке**

ЗАДАЦИ РЕСТИТУЦИЈЕ

- **Избегавати**

- Критику
- Морализацију
- Окривљавање



- **Трагати за решењима тако да буду
испоштовани сви актери
проблематичне ситуације**

КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕСТИТУЦИЈЕ

- подразумева напор детета које је показало проблем у понашању да исправи своју грешку
- не подстиче поновно проблематично понашање
- дозвољава да дете које је било оштећено проблематичним понашањем буде на адекватан начин задовољено
- да начин на који је извршена реституција у одређеној ситуацији буде после модел за целу област сличног понашања
- оснаживање детета

ДОБРА РЕСТИТУЦИЈА

- **Оштећени ће се осећати делимично задовољеним**
- Онај који је направио грешку мора да уложи напор да би поправио понашање
- **Избегавају се негативна понашања одраслих** (критиковање, окривљивање, љутња, бес)



МНОГО ДОБРА РЕСТИТУЦИЈА

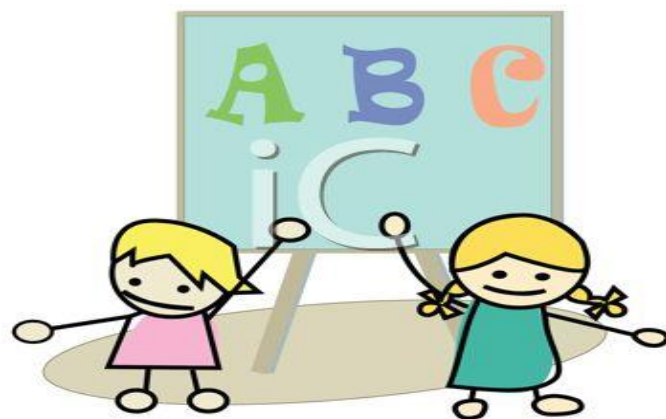
- Односи се на целокупно понашање у оквиру кога је направљена грешка
- Односи се на више вредности или ставове о односима, понашању и активностима
- Оснажује дете јер га учи новим методама сопственог понашања

КОРАЦИ У ПРИМЕНИ РЕСТИТУЦИЈЕ

- Поразговарати са дететом које је направило проблем подсећајући га на донета правила
- Применити правила реституције - питати га како намерава да поправи грешку
- Разговор са дететом које је трпело проблем (наставник у улози медијатора)
- Наставник има корективну улогу (реституција треба да има праву вредност а не формалну и површну улогу)
- Ако дете не смисли прави начин реституције наставник му помаже да до ње дође.

ПРОЦЕДУРА РЕСТИТУЦИЈЕ

- Мој посао је ...
- Твој посао је ...
- Које је правило?
- Где су границе?
- **Кад се правило прекрши нешто се мора догодити!**



ШТА АКО СЕ РЕСТИТУЦИЈА НЕ РЕАЛИЗУЈЕ?

- Применити неке од унапред договорених санкција
- Санкција мора да буде универзална за све - недопустиво је да изостане реакција на лоше понашање
- Неопходно је укључити и све друге помагаче као што су родитељи, локална заједница и др.

